

Polsko-Niemiecka
Komisja Podręcznikowa

Deutsch-Polnische
Schulbuchkommission

KONFERENCJA JUBILEUSZOWA

z okazji 50-lecia istnienia
Wspólnej Polsko-Niemieckiej
Komisji Podręcznikowej
Historyków i Geografów

W DIALOGU

NOWE WIZJE NAUCZANIA HISTORII

30.06.
02.07.
2022
WARSZAWA

UNIwersYTET WARSZAWSKI
AUDITORIUM MAXIMUM

sala im. Adama Mickiewicza
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa

Polsko-Niemiecka
Komisja Podręcznikowa | Deutsch-Polnische
Schulbuchkommission

Organizatorzy

Partnerzy

Wsparcie finansowe

CZWARTEK, 30.06.2022

PODRĘCZNIKI TRANSNARODOWE I BILATERALNE KOMISJE PODRĘCZNIKOWE

13.00-13.45

Uroczyste otwarcie konferencji

- [prof. dr hab. Violetta Julkowska](#), [prof. dr Hans-Jürgen Bömelburg](#), współprzewodniczący Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej
- przedstawiciel kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- [Martin Kremer](#), minister pełnomocny Ambasady Republiki Federalnej Niemiec
- [Jej Magnificencja, prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska](#), Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
- [dr Justyna Godlewska-Szyrkowa](#), Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Uniwersytet Warszawski
- [prof. dr hab. Józef Dobosz](#), Dziekan Wydziału Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza

13.45-14.30

Wykład otwierający „Półwieku Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej i co dalej?”

[Adam Krzemiński](#), dziennikarz, publicysta, tygodnik „Polityka”, Warszawa

14.30-16.30

Panel I: 50 lat Komisji Podręczników

Moderacja: [prof. dr. Yvonne Kleinmann](#), Uniwersytet im. Marcina Lutra, Halle-Wittenberg

- [prof. dr Michael G. Müller](#), prof. em., Uniwersytet im. Marcina Lutra, Halle-Wittenberg
- [Adam Krzemiński](#), dziennikarz, publicysta, tygodnik „Polityka”, Warszawa
- [dr Emmanuelle Hébert](#), Katolicki Uniwersytet Louvain, Belgia
- [dr Zofia Wóycicka](#), Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

Dyskusja otwarta dla publiczności

16.30-17.00

Przerwa

17.00-19.00 **Panel II: Znaczenie pracy Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej dla międzynarodowego dialogu podręcznikowego oraz transnarodowych projektów podręcznikowych**

Moderacja: [prof. dr hab. Igor Kąkolewski](#), Centrum Badań Historycznych w Berlinie Polskiej Akademii Nauk

- [prof. dr Volker Zimmermann](#), Collegium Carolinum, Monachium, współprzewodniczący Niemiecko-Czeskiej Komisji Podręcznikowej
- [prof. dr hab. Karol Sanojca](#), Uniwersytet Wrocławski, współprzewodniczący Polsko-Ukraińskiej Komisji Podręcznikowej
- [prof. dr Alvydas Nikžentaitis](#), Instytut Historii Litwy, Wilno

Dyskusja otwarta dla publiczności

PIĄTEK, 1.07.2022

9.00-11.45 **Posiedzenie Prezydium Komisji (sesja zamknięta, sala 108 Wydział Nauk o Kulturze Uniwersytetu Warszawskiego)**

POZASZKOLNY PRZEKAZ HISTORII: MUZEA, MIEJSCA PAMIĘCI I PRZESTRZEŃ WIRTUALNA

12.00-13.00 **Możliwości współpracy i uzyskania wsparcia**
[Piotr Kwiatkowski](#), Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży

13.00-15.00 **Panel III: Sąsiad, wróg, ofiara – obrazy Polaków i Niemców w polskich i niemieckich muzeach i miejscach pamięci**

Moderacja: [dr Zofia Wóycicka](#), Niemiecki Instytut Historyczny, Warszawa

- [dr Andrea Genest](#), Muzeum Miejsca Pamięci, Ravensbrück
- [dr Tomasz Kranz](#), Państwowe Muzeum na Majdanku, Lublin
- [dr Gundula Bavendamm](#), Centrum Dokumentacji Ucieczka, Wypędzenie, Pojednanie, Berlin
- [dr Andrzej Hoja](#), Muzeum Gdańska

15.00-16.00 Przerwa

16.00-18.30 **Prezentacja filmu dokumentalnego Piotra Witka i Ewy Solskiej, „Czytanie krajobrazu” wraz z dyskusją**

Moderacja: [dr hab. Magdalena Saryusz-Wolska](#), Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie

- [prof. dr hab. Piotr Witek](#), reżyser filmu, Uniwersytet Marii Curie- Skłodowskiej
- [dr hab. Ewa Solska](#), reżyserka filmu, Uniwersytet Marii Curie- Skłodowskiej
- [prof. dr Hans-Henning Hahn](#), prof. em., Uniwersytet Oldenburg

SOBOTA, 2.07.2022

IMPULSY DYDAKTYCZNE. DZIAŁANIA, INICJATYWY I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ POLSKO-NIEMIECKIEJ KOMISJI PODRĘCZNIKOWEJ

9.00-9.30 **Głosy na temat 4. tomu podręcznika „Europa. Nasza historia/Europa. Unsere Geschichte”. Impulsy, kontrowersje i zastosowanie w praktyce**

Prowadzenie: [prof. dr hab. Violetta Julkowska](#), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, [prof. Dr. Hans-Jürgen Bömelburg](#), Uniwersytet Gießen

- Koordynatorzy naukowcy: [prof. dr hab. Igor Kąkolewski](#), Centrum Badań Historycznych w Berlinie Polskiej Akademii Nauk, prof. dr Eckhardt Fuchs, Instytut Leibniza ds. Mediów Edukacyjnych | Instytut Georga Eckerta w Brunszwiku
- Przedstawiciele wydawnictw: Frauke Hagemann, Eduversum, Andrzej Dusiewicz, WSiP

9.30-10.00 **Wykład wprowadzający: „Podręcznik „Europa. Nasza historia” na tle innych podręczników w Europie. Próba oceny jakości i potencjału w zastosowaniu szkolnym”**
[prof. dr Peter Gautschi](#), Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Lucernie, Szwajcaria

10.00-11.30	<p>Panel IV: Dydaktyka i nauczanie w dialogu: Jak wygląda „idealny podręcznik” z perspektywy praktyków szkolnych? Jaki wpływ ma digitalizacja na podręczniki szkolne? Na ile aktualny w tym kontekście jest podręcznik „Europa. Nasza historia / Europa – Unsere Geschichte”? Moderacja: prof. dr hab. Violeta Julkowska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań</p> <ul style="list-style-type: none"> • prof. dr Holger Thünemann, Uniwersytet Münster/ Monastyr • prof. dr Peter Gautschi, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Lucernie, Szwajcaria • Agnieszka Jaczyńska, Zespół Szkół Społecznych im. Unii Europejskiej w Zamościu • prof. dr hab. Joanna Wojdon, Uniwersytet Wrocławski <p>Dyskusja otwarta dla publiczności</p>	13.00-14.30	<p>Panel V: O przyszłości Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej Moderacja: dr Dominik Pick oraz dr Marcin Wiatr, sekretarze naukowo Wspólnej Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • prof. dr hab. Alina Zajadacz, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, członkini Prezydium Komisji Podręcznikowej • dr Katarzyna Moskiewicz, Liceum im. Marii Magdaleny w Poznaniu, członkini Grupy Roboczej Nauczycieli i Nauczycielek • Volker Habermaier, Georg-Büchner-Gymnasium Rheinfelden/Baden, członek Grupy Roboczej Nauczycieli i Nauczycielek
11.30-12.00	Przerwa	14.30-15.30	Przerwa
12.00-13.00	<p>Krótkie prezentacje inicjatyw i projektów Polsko-Niemieckiej Komisji Podręcznikowej i jej Grupy Roboczej Nauczycieli i Nauczycielek Prowadzenie: prof. dr Hans-Jürgen Bömelburg, Uniwersytet Gießen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publikacje i działania upowszechniające podręcznik „Europa. Nasza historia / Europa – Unsere Geschichte” oraz działania w ramach programu „Latarnie” PNWM Dr Dominik Pick, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza / Collegium Polonicum • Scenariusze lekcyjne do podręcznika „Europa. Nasza historia” Joanna Zaborowski, Alexander von Humboldt Gymnasium, Berlin • Polsko-niemiecki projekt wymiany wokół podręcznika „Europa. Nasza historia / Europa – Unsere Geschichte” Wiesława Araszkiewicz, Szkoła im. Piotra Skargi, Szamotuły • Wybór źródeł nt. wielojęzyczności Verena Laubinger, Gimnazjum Wieczorowe, Göttingen / Getynga • Enno Meyer – biografia i 47 tez Friedrich Huneke, Uniwersytet Hannover, dr Burkhard Olschowsky, Instytut Federalny ds. Kultury i Historii Niemców w Europie Środkowo-Wschodniej, Oldenburg 	16.00-18.00	<p>Walne Posiedzenie Grupy Roboczej Nauczycieli i Nauczycielek (sala 108 Wydział Nauk o Kulturze Uniwersytetu Warszawskiego) Moderacja: Małgorzata Glinka, Agnieszka Jaczyńska, Verena Laubinger, Joanna Zaborowski</p>

Polsko-Niemiecka
Komisja Podręcznikowa | Deutsch-Polnische
Schulbuchkommission

JUBILÄUMSKONFERENZ

zum 50. Jahrestag
der Gemeinsamen Deutsch-Polnischen
Schulbuchkommission
der Historiker und Geografen

IM DIALOG

GESCHICHTE NEU DENKEN

30.06.
02.07.
2022
|
WARSAWA

UNIVERSITÄT WARSCHAU
AUDITORIUM MAXIMUM

Adam-Mickiewicz-Saal
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa

Polsko-Niemiecka
Komisja Podręcznikowa | Deutsch-Polnische
Schulbuchkommission

Veranstalter

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

LEIBNIZ-INSTITUT
FÜR BILDUNGSMEDIEN
| Georg-Eckert-Institut

Partner

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

ZENTRUM FÜR HISTORISCHE FORSCHUNG BERLIN
der Polnischen Akademie der Wissenschaften
CENTRUM BADAŃ HISTORYCZNYCH
Polskiej Akademii Nauk w Berlinie

Finanzielle Unterstützung

dpjw
pnwm
Deutsch-Polnisches Jugendwerk
Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzi

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

DONNERSTAG, 30.06.2022

TRANSNATIONALE SCHULBÜCHER UND BILATERALE SCHULBUCHKOMMISSIONEN

13.00–13.45 Uhr **Feierliche Eröffnung der Konferenz**

- [Prof. Dr. Hans-Jürgen Bömelburg](#), [Prof. Dr. Violetta Julkowska](#), Ko-Vorsitzende der Gemeinsamen Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission
- Vertreter*in des Präsidenten der Republik Polen
- [Martin Kremer](#), Gesandter, stellvertr. Botschafter an der Deutschen Botschaft Warschau
- [Prof. Dr. Bogumiła Kaniewska](#), Rektorin der Adam-Mickiewicz-Universität Poznań/Posen
- [Dr. Justyna Godlewska-Szyrkowa](#), Bevollmächtigte des Rektors der Universität Warschau
- [Prof. Dr. Józef Dobosz](#), Dekan der Historischen Fakultät, Adam-Mickiewicz-Universität Poznań/Posen

13.45–14.30 Uhr **Eröffnungsvortrag „Ein halbes Jahrhundert der Gemeinsamen Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission. Wie geht es weiter?“**

[Adam Krzemiński](#), Journalist, Publizist der Wochenzeitung „Politika“, Warschau

14.30–16.30 Uhr **Panel I: 50 Jahre Schulbuchkommission**

Moderation: [Prof. Dr. Yvonne Kleinmann](#), Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg

- [Prof. Dr. i.R. Michael G. Müller](#), Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg
- [Adam Krzemiński](#), Journalist, Publizist der Wochenzeitung „Politika“, Warschau
- [Dr. Emmanuelle Hébert](#), Katholische Universität Louvain, Belgien
- [Dr. Zofia Wóycicka](#), Deutsches Historisches Institut, Warschau

anschließend Diskussion mit dem Publikum

16.30–17.00 Uhr Pause

17.00–19.00 Uhr **Panel II: Die Relevanz der Arbeit der Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission für Akteure des internationalen Schulbuchdialogs und andere transnationale Schulbuchprojekte**

Moderation: Prof. Dr. Igor Kąkolewski, Zentrum für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften

- Prof. Dr. Volker Zimmermann, Collegium Carolinum München, Ko-Vorsitzender der Gemeinsamen Deutsch-Tschechischen Schulbuchkommission
- Prof. Dr. Karol Sanojca, Universität Wrocław/Breslau, Ko-Vorsitzender der Polnisch-Ukrainischen Schulbuchkommission
- Prof. Dr. Alvydas Nikžentaitis, Litauisches Institut für Geschichte, Vilnius/Wilna

anschließend Diskussion mit dem Publikum

FREITAG, 1.07.2022

9.00–11.45 Uhr **Jährliche Präsidiumssitzung der Kommission (nur für Präsidiumsmitglieder, Saal Nr. 108 des Instituts für Kulturwissenschaften der Universität Warschau)**

AUSSERSCHULISCHER BEITRAG ZUR GESCHICHTSVERMITTLUNG: MUSEEN, GEDENK- UND BEGEGNUNGSSTÄTTEN, DIGITALE RÄUME

12.00–13.00 Uhr **Perspektiven und Förderformate für gemeinsame Aktivitäten**
Piotr Kwiatkowski, Deutsch-Polnisches Jugendwerk, Warschau

13.00–15.00 Uhr **Panel III: Der Nachbar, der Feind, das Opfer – Darstellungen von Polen und Deutschen in polnischen und deutschen Museen, Gedenk- und Begegnungsstätten**

Moderation: Dr. Zofia Wóycicka, Deutsches Historisches Institut, Warschau

- Dr. Andrea Genest, Mahn- und Gedenkstätte Ravensbrück
- Dr. Tomasz Kranz, Gedenkstätte des Staatlichen Museums Majdanek
- Dr. Gundula Bavendamm, Stiftung Flucht, Vertreibung, Versöhnung, Berlin
- Dr. Andrzej Hoja, Museum der Stadt Gdańsk/Danzig

15.00–16.00 Uhr Mittagspause

16.00–18.30 Uhr **Vorführung des Dokumentarfilms „Landschaft lesen“ von Piotr Witek und Ewa Solska mit anschließender Diskussion**

Moderation: Dr. hab. Magdalena Saryusz-Wolska, Deutsches Historisches Institut, Warschau

- Prof. Dr. Piotr Witek, Marie-Curie-Skłodowska-Universität, Filmregisseur
- Dr. Ewa Solska, Marie-Curie-Skłodowska-Universität, Filmregisseurin
- Prof. Dr. i.R. Hans-Henning Hahn, Universität Oldenburg

SAMSTAG, 2.07.2022

DIDAKTISCHE IMPULSE. AKTIVITÄTEN, BEITRÄGE UND ZUKUNFTSPÄNE DER DEUTSCH-POLNISCHEN SCHULBUCHKOMMISSION

9.00–9.30 Uhr **Vorstellung von Band 4 „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“.** Impulse, Kontroversen und Anwendung in der Praxis

Moderation: Prof. Dr. Hans-Jürgen Bömelburg, Universität Gießen, Prof. Dr. Violetta Julkowska, Adam-Mickiewicz-Universität Poznań/Posen

- Wissenschaftliche Koordinatoren: Prof. Dr. Igor Kąkolewski, Zentrum für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Prof. Dr. Eckhardt Fuchs, Leibniz-Institut für Bildungsmedien | Georg-Eckert-Institut in Braunschweig
- Vertreter der Verlage: Frauke Hagemann, Eduversum, Andrzej Dusiewicz, WSiP

9.30–10.00 Uhr **Impulsvortrag: „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“ im Vergleich mit anderen Schulbüchern in Europa. Eine kritische Bewertung und Nutzungspotenzial**
Prof. Dr. Peter Gautschi, Pädagogische Hochschule Luzern, Schweiz

10.00–11.30 Uhr **Panel IV: Didaktiker*innen und Lehrer*innen im Gespräch: Wie sieht das „ideale Schulbuch“ aus Sicht der Schulpraktiker*innen aus? Wie wirkt sich die Digitalisierung auf Schulbücher aus? Wie anschlussfähig ist in diesem Kontext „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“?**

Moderation: [Prof. Dr. Violetta Julkowska](#), Adam-Mickiewicz-Universität Poznań/Posen

- [Prof. Dr. Holger Thünemann](#), Universität Münster
- [Prof. Dr. Peter Gautschi](#), Pädagogische Hochschule Luzern, Schweiz
- [Agnieszka Jaczyńska](#), Europäische-Union-Schule in Zamość
- [Prof. Dr. Joanna Wojdon](#), Universität Wrocław/Breslau

Anschließend Diskussion mit dem Publikum

11.30–12.00 Uhr Pause

2.00–13.00 Uhr **Kurzpräsentationen zu Initiativen und Projekten der Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission und ihres Lehrkräfte-Arbeitskreises**

Moderation: [Prof. Dr. Hans-Jürgen Bömelburg](#), Universität Gießen

- **Veröffentlichungen, Maßnahmen zur Bewerbung von „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“ und Aktivitäten im Rahmen des DPJW-Förderprogramms „Leuchttürme“**
[Dr. Dominik Pick](#), Adam-Mickiewicz-Universität/ Collegium Polonicum
- **Unterrichtsentwürfe für das Schulbuch „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“**
[Joanna Zaborowski](#), Alexander-von-Humboldt-Gymnasium, Berlin
- **Deutsch-polnischer Jugendaustausch rund um das Schulbuch „Europa – Unsere Geschichte / Europa. Nasza historia“**
[Wiesława Araszkiwicz](#), Piotr-Skarga-Schule, Szamotuły
- **Quellensammlung zur Vielsprachigkeit**
[Verena Laubinger](#), Abendgymnasium Göttingen
- **Enno Meyer – Biografie und 47 Thesen**
[Friedrich Huneke](#), Universität Hannover, Dr. Burkhard Olschowsky, Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa Oldenburg

13.00–14.30 Uhr **Panel V: Ideen für die Zukunft der Gemeinsamen Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission**

Moderation: [Dr. Marcin Wiatr](#), [Dr. Dominik Pick](#), wissenschaftliche Sekretäre der Gemeinsamen Deutsch-Polnischen Schulbuchkommission

- [Prof. Dr. Alina Zajadacz](#), Adam-Mickiewicz-Universität Poznań/Posen, Präsidiumsmitglied der Kommission
- [Dr. Katarzyna Moskiewicz](#), Maria-Magdalena-Lyzeum in Poznań/Posen, Mitglied im Lehrkräfte-Arbeitskreis der Kommission
- [Volker Habermaier](#), Georg-Büchner-Gymnasium Rheinfelden/Baden, Mitglied im Lehrkräfte-Arbeitskreis der Kommission

14.30–15.30 Uhr Mittagspause

16.00–18.00 Uhr **Jährliche Sitzung des deutsch-polnischen Arbeitskreises der Lehrerinnen und Lehrer (Saal Nr. 108 des Instituts für Kulturwissenschaften der Universität Warschau)**

Moderation: [Verena Laubinger](#), [Joanna Zaborowski](#), [Małgorzata Glinka](#), [Agnieszka Jaczyńska](#)

